

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 5P/61/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1722200580
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Štiglicová
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2022:1722200580.4

Uznesenie

Okresný súd Pezinok v konaní pred sudkyňou JUDr. Michaelou Štiglicovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: Q. G., nar. XX.XX.XXXX a M. G., nar. XX.XX.XXXX, obaja v konaní zastúpení kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Moyzesova 2, Pezinok, deti rodičov: matka F. A. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX, Š., zast. JUDr. Barbora Petrovič, advokátka, so sídlom Hlavná 44, Trnava, IČO: 42 155 070 a otec P. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX, Š., zast. JUDr. Ing. Miroslav Čipák, advokát, so sídlom Vazovova 9/B, Bratislava, IČO: 34 856 820, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 24.05.2022 matka maloletých detí žiadala súd o nariadenie neodkladného opatrenia, v rámci ktorého budú maloleté deti dočasne zverené do jej osobnej starostlivosti s tým, že otec bude zaviazaný prispievať na výživu maloletého Simona sumou 600 eur a na výživu maloletej M. sumou 500 eur, a otec bude oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý párný víkend v roku od piatku od 12.00 hod. do nedele do 17.00 hod. Matka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala v rámci svojho podania - vyjadrenie k návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 27.04.2022. Matka uviedla, že ako je zrejmé z jej návrhu vo veci samej, matka žiada svoju osobnú starostlivosť o obe maloleté deti, starostlivo zvažila potreby maloletých detí a je presvedčená, že jej osobná starostlivosť je v najlepšom záujme oboch maloletých detí. S poukazom na uvedené matka s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým otec žiada zveriť obe maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždennom intervale, zásadne nesúhlasí a ani so samotnou SOS vo veci samej, keďže však medzi rodičmi dochádza ku konsenzu ohľadom starostlivosti a režim detí je nejednotný a tým aj ohrozená ich starostlivosť, domáha sa sama nariadenia neodkladného opatrenia. Matka má za to, že dôvody, ktoré otec uvádza vo svojom návrhu, nepreukazujú dôvodnú potrebu rozhodnúť v zmysle jeho návrhu, naopak súčasný režim, kedy si otec prakticky bez akejkoľvek dohody rodičov obe maloleté deti uzurpuje, nie je vyhovujúci, situácia je poznačená právnou neistotou, ktorou trpia predovšetkým maloleté deti, ktoré nemajú nastavený režim a ani jasne nastavené pravidlá. Nie je možné hovoriť o opakujúcom sa režime, keď otec podľa vlastných uvážení sa snaží mať deti vo svojej sfére bez toho, že by bral ohľad na deti. Matka uviedla, že v návrhu otca sa neuvádza, v čom by mala byť SOS vhodná pre maloleté deti. Naopak, otec iba vymenováva svoje schopnosti a potenciál plnohodnotne sa starať o obe maloleté deti za stavu, kedy sa snaží matku znižovať a spochybňovať bez relevantného podkladu. Matka poukázala na to, že sám otec za účelom dokazovania vhodnosti SOS navrhuje vykonať znalecké dokazovanie z odboru pedopsychológie, t.j. sám uznáva, že vhodnosť zverenia maloletých detí do SOS je potrebné skúmať. Aj samotná táto skutočnosť vylučuje možnosť vyhovieť návrhu otca, keďže tento sám prednáša návrh vhodnosti zverenia detí do SOS skúmať znalecky, čo je samozrejme mimo rámca konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Otec tvrdí, že v prospech SOS je to, že obaja rodičia majú byť schopní sa o deti starať, že potrebujú vzor oboch pohlaví, že rodičia žijú od seba vzdialení v malej vzdialenosti, že má na to vytvorené podmienky

a záujem sa o deti starať, že sa o deti od ich narodenia spoločne starali (uvedené matka popiera), že má s deťmi vytvorené silné citové puto, že nevidí dôvod, aby sa o deti rodičia delili a že zvláda domáce práce. Z týchto úvah otca podľa matky absolútne nevyplýva, že by v danej veci mala byť SOS v záujme konkrétnych detí - maloletých Q. T. M., jedná sa o konštatácie veľmi všeobecné, nie analogicky aplikovateľné pre každú rodinu. Matka uviedla, že bola s maloletými deťmi od ich narodenia doma - starala sa o obe deti osobne. Nikto (a teda ani otec) nikdy starostlivosť matky nenamietal. Otec je podnikateľom, ktorý rodinu finančne zabezpečoval, s čím je spojené o.i. aj to, že vykonával a to aj časovo náročné podnikateľské aktivity od pondelka do piatku od rána (síce vstával relatívne neskôr), ale domov sa vracal až okolo 20.00 hod., keď už deti realizovali večerný predspánkový režim, v sobotu väčšinou taktiež pracoval a v nedeľu prevažne odpočíval. Rodičia síce spolu žili, avšak aktívne fyzicky netrúvali spolu veľa času, naopak jedná sa či už len o večerné chvíle alebo čas počas nedeľí. Rodina spolu nechodila na pobyty alebo dovolenky (max 2-3x za celú dobu života detí). Preto nemôže podľa názoru matky platiť, že sa rodičia podieľali na starostlivosti spoločne, jedine, ak by otec myslel, že sa podieľal finančne, čo je samozrejme obzvlášť dôležité, avšak osobne sa starala a stará matka, preto má s deťmi a deti s matkou veľmi silné vzťahové väzby, je pre deti primárnou vzťahovou osobou, saturuje ich potreby, je v živote detí veľmi dôležitá. Celodennú starostlivosť od vstávania, obliekania, výberu odevov, dohľadu na hygienu, prípravu do školy s mal. Q., odvoz detí, vyzdvihnutie detí, varenie, pranie, žehlenie, ukladanie detí, návšteva lekárov, voľnočasové aktivity, vykonávala matka. Na týchto úkonoch sa otec fyzicky podieľal asi v rozsahu 5%. Maloleté deti majú otca radi, avšak plne sú fixované na matku. Matka zdôraznila, že si je plne vedomá toho, že otec je pre deti tiež rodičom a v ich živote obzvlášť dôležitý a potrebný a jeho pozícia v živote detí nie je ničím devalvovaná aj ak budú obe maloleté deti zverené do výlučnej starostlivosti matky. Matka uviedla, že súhlasí s tým, že deti potrebujú vzor oboch pohlaví, čoho by sa im dostávalo aj v prípade ich styku s otcom. Pri maloletej M., ktorá bude mať ešte len 5 rokov, je potrebné zdôrazniť o to intenzívnejšiu naviazanosť dieťaťa na osobu matky. Otec nikdy nespochyboval matku, nedomáhal sa zverenia detí, nesignalizoval úradom, že by matka nekompetentne vykonávala svoje rodičovské kompetencie a preto matka považuje návrh otca za účelový, domnieva sa, že s úmyslom škodiť matke na úkor oboch maloletých detí. Otec až po rozchode a podaní návrhu matkou vytvára deťom lákavý program (za dva mesiace ich vzal na dva pobyty). Otec doma nevaril, nepral, neupratoval. Otec nemal prehľad o výdavkoch detí tak, ako to tvrdí, poskytoval matke finančné prostriedky a táto priamo realizovala úhrady. Maloleté deti sú zvyknuté konzumovať kvalitné potraviny tak, ako je to uvedené v návrhu. Naopak počas styku u otca sú deti na reštauračnej strave, mrazenej pizze a pod. Tiež otec nerieši maloletého prípravu na vyučovanie, po styku od otca prichádza maloletý nepripravený a matka ešte dorába všetky potrebné školské povinnosti s maloletým. Otec nemá prehľad ani o krúžkovej činnosti maloletých detí, všetky tieto aktivity zabezpečovala a zabezpečuje matka. Matka uviedla, že výchovné prostredie otca sa nejaví ako najvhodnejšie na výchovu maloletých detí z tých dôvodov, že jedným z dôvodov rozpadu vzťahu rodičov bolo škodlivé užívanie alkoholu otcom (pri podozrení z alkoholizmu), otec pil alkohol na pravidelnej báze, dennodenne 1 -3 fľaše vína, zaspával často aj v sede v kuchyni napr. na barovej stoličke, otec si bol vedomý, že je potrebné nadmernú konzumáciu alkoholu riešiť a preto matke prisľúbil s správach, že sa pôjde liečiť, po rozchode rodičov, keď bol otec s deťmi, poslal matke fotografiu, na ktorej je vidno, že má rozpité víno, t.j. popíjal aj, keď bol s deťmi sám, čo považuje matka za nezodpovedné a potenciálne nebezpečné, t.č. otec tvrdí, že nepije alkohol a len z toho, dôvodu matka súhlasí, aby sa s deťmi stýkal nie je azda ani potrebné uvádzať, ako nebezpečná je (by bola) konzumácia alkoholu v prítomnosti maloletých detí, ktoré ešte sú stále odkázané na dozor a kontrolu zo strany rodiča a zodpovednosť rodiča je nepochybná, otec od odchodu matky v domácnosti, kde spolu ako rodina žili (v rodinnom dome otca) ubytoval naraz 3 Ukrajinky, t.č. už s otcom bývajú „iba dve“, sú ubytované v detských izbách maloletých detí, kde majú nepochybné svoje osobné veci a teda deti nemajú svoje izby k dispozícii. Otec dokonca vzal so sebou a deťmi na výlet aj jednu Ukrajinu, pričom deti nerozumejú tomu, prečo s nimi išla im neznáma teta, nerozumejú ani tomu, prečo u otca žijú „cudzie tety“, takéto „výchovné pôsobenie“ otca je nevhodné, pre deti mätúce, nezohľadňuje ich najlepší záujem, otec sa snaží deti manipulovať vo svoj prospech, kúpou darčiekov, aktivitami, ktoré s deťmi predtým nerealizoval, resp. sa ich nezúčastňoval, otec si maloleté deti vyzdvihuje zo základnej a materskej školy bez dohody s matkou, nesnaží sa s matkou jednať o záležitostiach detí, naopak, deti si uzurpovaním snaží nakláňať, otec nerešpektuje potreby detí, keď sa napr. najmä maloletá M. dožaduje matky, keď jej matka chýba a chcela by ísť za ňou, resp. napr. prisľúbi odvoz dieťaťa domov a napokon dieťa neodvezie a pod., otec sám uznáva v správach, že maloletej je smutno za matkou, že to zvláda horšie. Matka má za to, že aj samotná absencia adekvátnej komunikácie rodičov je taktiež kontraindikáciou SOS. V prípade maloletých Q. T. M. nie je ich zverenie do SOS vhodným riešením pre všetky vyššie uvedené dôvody, tiež nie je dôvodné potrebné meniť výchovné prostredie, ktoré je

zaužívané, nenamietané a odsvedčené - starostlivosť matky. Na druhej strane otec v závere svojho návrhu uvádza že dňa 10. 5. 2022 podal návrh vzhľadom na potrebu okamžitého riešenia svojho styku s deťmi návrh na vydanie neodkladného opatrenia. Otec tu uvádza, že je potrebné neodkladne riešiť jeho styk s deťmi, čo matka taktiež navrhuje, pretože bez vytýčenia rámca starostlivosti a styku otca s deťmi, je daná právna neistota, je potrebná bezodkladná úprava pomerov a okamžité vytvorenie stavu, kedy nebudú práva maloletých detí (a napokon ani rodičov) porušované a ani ohrozované.

2. Na zistenie skutkového stavu veci vykonal súd dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu - s predloženými dôkazmi, ďalšími listinnými dôkazmi na vec sa vzťahujúcimi a s obsahom spisu č.k. 12P/86/2022 vedenom na tunajšom súde, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

3. Maloleté deti sa narodili z mimomanželského vzťahu, otcovstvo k maloletým deťom bolo určené súhlasným vyjadrením na matrike.

4. Matka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala v priebehu meritórneho konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 5P/61/2022 na základe návrhu matky podaného dňa 31.03.2022 na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, v rámci ktorého je termín pojednávania aktuálne odročený na deň 19.09.2022. Matka meritórny návrh odôvodnila tak, že s otcom maloletých detí spolu nežijú v jednej domácnosti od 20.3.2022, kedy sa aj s maloletými deťmi po dlhobojších nezhodách odsťahovala k svojim rodičom do Modry. Matka v návrhu uviedla, že deti majú radi ako rodičov oboch a za primárnu vzťahovú osobu považujú matku a preto navrhla, aby boli zverené do jej osobnej starostlivosti, má za to, že na styku otca s deťmi sa vedia dohodnúť. Počas spolužitia s otcom sa matka starala o deti, o domácnosť a tiež pracovala pre otca, i keď bez oficiálnej zmluvy. Matka sa návrhom domáhala zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti, s tým, že obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok a otec bude zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu maloletého Q. sumou vo výške 900 eur mesačne a na výživu maloletej M. sumou vo výške 700 eur počnúc dňom 01.04.2022.

5. Otec sa k návrhu matky v meritórnom konaní vyjadril vo svojom podaní zo dňa 27.04.2022 tak, že je nesporné, že s matkou maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti od 20.3.2022. Na výživu detí prispieva tak, ako aj do tej doby, sumou 500,- Eur mesačne, ktorú zasiela pravidelne na účet matky. Čo sa týka odchodu matky maloletých zo spoločnej domácnosti, s takýmto riešením ich problémov v spolužití otec zásadne nesúhlasí. Je pravdou, že v ich partnerskom spolužití boli problémy, ktoré ale otec nepovažoval za zásadné, ale ak matka detí nechce žiť ďalej v spoločnej domácnosti, to musí rešpektovať. Otec sa však absolútne nestotožňuje s návrhom matky, aby boli deti zverené do jej výlučnej osobnej starostlivosti, nakoľko od narodenia detí sa podieľali na ich starostlivosti spoločne a otec sa vie o svoje deti postarať bez pomoci tretej osoby bez problémov. U otca v dome majú vytvorené najlepšie podmienky pre svoj rozvoj, vie im poskytnúť všetko, čo potrebujú pre spokojné detstvo. Otec má za to, že ani matka vo svojom návrhu neuvádza žiadne príčiny, pre ktoré by mal mať obmedzenú možnosť starať sa o svoje deti osobne. Uviedol, že od odchodu matky detí zo spoločnej domácnosti sa viackrát nevedeli zhodnúť na tom, kedy „môže“ ísť za deťmi, preto považuje za potrebné v rámci konania o úpravu práv a povinností k mal. deťom upraviť aj zverenie do striedavej starostlivosti, nakoľko obe deti radi trávajú čas s otcom, radi sa vracajú do domu, v ktorom doteraz vyrastali. Do odchodu partnerky zo spoločnej domácnosti si rodičia starostlivosť o deti delili a otec nevidí dôvod, aby to bolo inak. Pravidelne deti vodil do školy, škôlky a všetok voľný čas venoval rodine a deťom, majú medzi sebou vytvorené silné citové puto, otec zvláda všetky domáce práce, vie navariť, opraviť aj upratať. Otec je toho názoru, že striedavá starostlivosť je pre deti najlepším riešením v prípade, že obaja rodičia sú schopní o deti sa starať a vychovávať ich. Deti majú pred sebou aj mužský a ženský vzor, v striedavej starostlivosti budú mať najlepšie zabezpečené podmienky pre ich rozvoj, vzťah s oboma rodičmi sa môže vyvíjať proporcionálne. Otec má za to, že v ich prípade hovorí v prospech striedavej starostlivosti aj fakt, že obaja rodičia žijú v malej vzdialenosti od seba a teda aj pri striedavej starostlivosti nie je problém dochádzanie detí do školy a škôlky, do ktorej chodili aj doteraz. Otec navrhol týždňový striedavý cyklus. Tiež navrhol vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odboru pedopsychológie za účelom skúmania vhodnosti striedavej starostlivosti o maloleté deti.

6. Návrhom doručeným súdu dňa 10.05.2022 otec maloletých detí žiadal súd o nariadenie neodkladného opatrenia, v rámci ktorého budú maloleté deti dočasne zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že otec bude zaviazaný prispievať na výživu maloletého Q. sumou 300 eur a na

výživu maloletej M. sumou 200 eur, a to až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej o úprave rodičovských práva povinností k maloletým deťom.

7. Kolízny opatrovník maloletých detí vo svojej správe doručenej súdu dňa 12.05.2022 uviedol, že na strane oboch rodičov boli prešetrované pomery v mesiaci apríl 2022. Šetrením bolo zistené, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné bytové podmienky pre zdravý vývoj maloletých detí. Odkedy sa matka s deťmi odsťahovala zo spoločnej domácnosti, rodičia avizovali problém so stretávaním. Matka uvádzala, že otec si vyzdvihne deti zo školských zariadení bez toho, aby o tom matka vedela. Otec sa k tomu opakovane vyjadril, že s matkou bol na tom vždy dohodnutý. Na základe nezhôd boli obaja rodičia predvolaní na úrad dňa 04.05.2022. Výsledkom pohovoru bol návrh na stretávanie sa otca s deťmi, úradný záznam podpísali obaja rodičia. Dňa 06.05.2022 sa na úrad dostavil otec, ktorý oznámil, že s dohodou o stretávaní sa s deťmi, ktorú podpísal dňa 04.05.2022 nesúhlasí, záznam podpísal pod tlakom a on trvá na striedavej starostlivosti o deti. Na základe vykonaných pohovorov ÚPSVaR zaslal do školy a škôlky žiadosť o vypracovanie správy na maloleté deti. Odpoveď doposiaľ neobdržali. Dňa 12.05.2022 bola zo strany ÚPSVaR telefonicky kontaktovaná matka, ktorá uviedla, že odkedy sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti, otec sa s deťmi stretáva pravidelne. Matka uviedla, že nesúhlasí so striedavou starostlivosťou a navrhuje stretávanie otca s deťmi každý druhý víkend od štvrtka do nedele a v opačnom týždni v niektorý deň poobede. Podľa jej vyjadrenia chodia deti od otca rozladené, otec im všetko kupuje, dovoľuje, nemajú u neho režim. M. u otca vždy prvý večer plače, o tom, že M. plače, jej otec sám napíše. Zmenu správania si podľa vyjadrenia matky u M. všimli aj pani učiteľky. Ak príde do MŠ v pondelok ráno od otca, tak v škôlke plače. Ak príde v pondelok do MŠ od matky, tak neplače. Matke trvá dva tri dni, kým sa po návrate od otca deti „znormlizujú“ a začnú doma fungovať. Matka taktiež uviedla, že Q. jej po návrate od otca hovoril, že otec si domov nasťahoval dve Ukrajinské ženy (jedná má aj 5 ročné dieťa), ktoré sa mu starajú o domácnosť. Jedná spí v jeho izbe a jedná spí v izbe M.. Oni (deti) spia spolu s otcom v spálni. Aktuálne otec vyzdvihol deti vo štvrtok 12.5.2022 zo školských zariadení (z piatkového vyučovania Q. ospravedlnil) a podľa informácií, ktoré otec uviedol matke mal s deťmi odísť na predĺžený víkendový pobyt do Poľska. Na základe vyššie uvedených skutočností mal kolízny opatrovník za to, nie je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia na návrh otca, nakoľko pred nariadením striedavej osobnej starostlivosti je potrebné vykonať dokazovanie, či takáto forma starostlivosti je v najlepšom záujme maloletých detí.

8. Uznesením tunajšieho súdu, sp. zn. 12P/86/2022-24 zo dňa 16.05.2022 súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol ako nedôvodný.

9. Na pojednávaní vo veci samej dňa 30.05.2022 súd vnímal komunikačný problém medzi rodičmi, ktorí neboli schopní dohodnúť sa vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Na základe uvedeného súd uložil rodičom podrobiť sa pedagogicko-psychologickému poradenstvu za účelom zlepšenia rodičovskej komunikácie v trvaní 30 hodín, súdne pojednávanie odročil na termín 19.09.2022 a zároveň upravil výkon rodičovských práv a povinností predbežne do ďalšieho pojednávania vo veci tak, že otec bude oprávnený stretávať sa mal. deťmi každý párny kalendárny týždeň v kalendárnom roku od stredy od 15,00 hod. do pondelka ráno s tým, že otec odovzdá deti mal. deti v školskom a predškolskom zariadení a v čase od 07.07.2022 - 17.07.2022 a od 07.08.2022 - 17.08.2022. Súd uložil otcovi prispievať na výživu mal. M. sumou 250 eur a na mal. Simona sumou 350 eur s tým, že rodičia budú znášať výdavky na súkromnú školu mal. Simona spoločne na polovicu.

10. Podľa § 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Civilný mimosporový poriadok“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

11. Podľa § 2 ods. 1 a ods. 2 Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

12. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Civilný sporový poriadok“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 326 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

15. Podľa § 328 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

16. Podľa § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

17. Podľa § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

18. Podľa § 329 ods. 3 Civilného sporového poriadku, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

19. Podľa § 331 ods. 1 Civilného sporového poriadku návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

20. Podľa § 332 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

21. Podľa § 336, ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami. Súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej.

22. Podľa § 336, ods. 3 Civilného sporového poriadku, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší, ak žaloba nebola v lehote podaná.

23. Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

24. Podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

25. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

26. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

27. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím inštitútom i v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť zväčša dočasnou alebo provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania, v už začatom konaní, ako aj po ňom nastať. Pri nariadovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti a zjednodušenia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má väčšinou predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej; pri relevantných skutočnostiach, z ktorých súd vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, postačuje ich osvedčenie (tzn. stav vysokej miery pravdepodobnosti) z dostupných dôkazných prostriedkov.

28. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia teda je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a osvedčil potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Súd môže rozhodnúť aj bez vylúčenia a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania, len na základe osvedčenia tvrdených skutočností. Súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré sú predmetom riadneho (plnohodnotného) dokazovania v meritórnom konaní. O otázke konečnej úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu súd vykoná riadne dokazovanie a vo veci rozhodne až v meritórnom konaní. Zo samotnej podstaty konania o nariadení neodkladného opatrenia vyplýva, že súd nevykonáva dokazovanie ohľadom tvrdených skutočností. Súd môže vychádzať iba z údajov uvedených v návrhu, prípadne osvedčených priloženými listinami alebo dôkazmi predloženými navrhovateľom. Mieru pravdepodobnosti, s akou sú uvedené údaje pravdivé, pritom súd vyhodnocuje vzhľadom na individuálne okolnosti návrhu. V konaní o nariadení neodkladného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia na jeho navrhovateľovi, pričom na splnenie tejto povinnosti sa vyžaduje, aby navrhovateľ súdu navrhoval aspoň dôkazy základného významu pred osvedčením nároku, ktorý má byť dočasne chránený neodkladným opatrením.

29. V konaniach týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti, ktorého primárnym účelom je hlavne ochrana maloletých detí, je na uvážení súdu, či sú splnené všetky zákonné podmienky na nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia. K nariadeniu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletých by mal súd pristúpiť, najmä ak je ohrozená výživa maloletého dieťaťa alebo nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloleté dieťa. Maloleté deti sa neocitli bez starostlivosti, ich život, zdravie a priaznivý vývoj nie sú vážne ohrozené a ani narušené. Zároveň treba dodať, že neodkladné nariadenie možno nariadiť, iba ak nie sú splnené podmienky pre konečné rozhodnutie, pričom svoje opodstatnenie stráca, len čo súd poskytne narušeným alebo ohrozeným právam definitívnu ochranu. Zmyslom právnej úpravy neodkladného opatrenia v konaní o starostlivosti o maloleté deti je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia, a to len do doby, kým o výchove maloletého dieťaťa nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení zákona o rodine.

30. Po oboznámení sa s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia a listinnými dôkazmi súd dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, a preto ho zamietol v celom rozsahu. Matka svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že v tomto prípade je potrebná bezodkladná úprava pomerov a okamžité vytvorenie stavu, kedy nebudú práva maloletých detí (a napokon ani rodičov) porušované a ani ohrozované. Súd má za to, že matka neosvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov (medzi maloletými deťmi a rodičmi). Matka žiadala neodkladným opatrením zveriť maloleté deti do svojej osobnej starostlivosti, avšak len samotná

skutočnosť, že matka s maloleťmi deťmi nežijú s otcom v spoločnej domácnosti, nemôže byť dôvodom na zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti výlučne matky. Súd má z obsahu spisu a tiež aj z výpovede účastníkov pred súdom za preukázané, že maloleté deti sa aktuálne zdržiavajú u matky, s otcom sa stretávajú, maloleté deti nie sú v ohrození života a zdravia. Navrhovateľka zároveň žiadala neodkladným opatrením zaviazať otca povinnosťou prispievať na výživu maloletého Q. vo výške 600 eur a na maloletú M. vo výške 500 eur vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky vopred. Súd zdôrazňuje, že neodkladným opatrením možno nariadiť platiť výživné len v nevyhnutnej miere. Zo spisu aj z výpovede účastníkov konania vyplýva, že otec pravidelne prispieva na výživu maloletých detí sumou 500 eur. Súd má preto za osvedčené plnenie vyživovacej povinnosti k maloleťom deťom zo strany otca, preto návrh matky aj v tejto časti zamietol.

31. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že v danej veci nejde o potrebu nevyhnutného zásahu zo strany súdu a neodkladnosť, resp. nevyhnutnosť úpravy pomerov neodkladným opatrením, neboli relevantne dokázané. Nakoľko starostlivosť o maloleté deti je zabezpečená a ich výchova a zdravie nie sú ohrozené, súd má za to, že situácia v rodine si nevyžaduje okamžitý zásah súdu. Zmyslom právnej úpravy neodkladného opatrenia v konaní o starostlivosti o maloleté deti je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia, a to len do doby, kým o výchove maloletého dieťaťa nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Súd ma zo šetrenia kolízneho opatrovníka a z výpovede účastníkov konania na súdnom pojednávaní konanom dňa 30.05.2022 za preukázané, že rodičia maloletých detí nevedia spolu komunikovať, nie sú schopní dohodnúť sa na úprave výkonu rodičovských práv k maloleťom deťom v otázke zverenia maloletých detí do starostlivosti jedného z rodičov, resp. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, v otázke výživného a ani v otázke styku s maloleťmi deťmi, a z tohto dôvodu im bolo súdom uložené pedagogicko-psychologické poradenstvo za účelom zlepšenia rodičovskej komunikácie, v trvaní 30 hodín. Súd na pojednávaní konanom dňa 30.05.2022 zároveň predbežne upravil styk otca s maloleťmi deťmi a výživné do ďalšieho súdneho pojednávania vo veci samej. Súd zdôrazňuje, že nevyhnutným predpokladom na nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnosti upravenia pomerov maloletého dieťaťa, nakoľko bez tohto zásahu by mohlo dôjsť k nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletých detí, čo by mohlo mať negatívny dopad na ich zdravý vývoj. Súd má za to, že potreba zásahu do faktického stavu nie je daná a nie sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia a preto s poukazom na vyššie uvedené návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

32. Súd zároveň zdôrazňuje, že v konaní o nariadení neodkladného opatrenia sa nevykonáva plnohodnotné dokazovanie ako v prípade meritórneho konania, preto zveriť maloleté deti do starostlivosti jedného z rodičov alebo do striedavej starostlivosti oboch rodičov, ustáliť výšku výživného a styk s maloleťmi deťmi tak, aby takáto úprava bola v čo najlepšom záujme maloletých, možno až v konaní meritórnem, pričom termín pojednávania vo veci samej v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 5P/61/2022 je vytýčený na deň 19.09.2022.

33. O trovách konania súd rozhodne v meritórnem rozhodnutí (§ 58 Civilného mimosporového poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie na Okresnom súde Pezinok do 15 dní od jeho doručenia [§ 357 písm. d) Civilného sporového poriadku a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku].

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis (§ 127 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku).